

Comarques Gironines

Natació Esdeveniment esportiu i social

Travessia històrica

75 ANIVERSARI • El 1944 se celebra a l'estany de Banyoles la primera gran competició de fons **TRADICIÓ**. El 16 de setembre es vol batre el rècord de participació

Gemma Busquets
BANYOLES

L'estiu del 1944, uns joves gironins que s'entrenaven al GEiEG i viatjaven sovint a Banyoles en bicicleta per nedar a l'estany van pensar que seria interessant organitzar-hi una competició de fons. La idea no era del tot nova perquè el 1929, el Club Natació Banyoles s'havia proposat organitzar la primera travessia, que no es va acabar fent. El pare de la idea, Felip Sánchez Babot, la va proposar a l'alcalde Anton Prat, el qual, preocupat per les hores que es passarien en remull els nedadors, va plantejar l'opció de travessar-lo de l'ample, dels Banyes a Porqueres i tornar. Sánchez Babot, insistent, li va dir que en mitja hora ja ho tindrien enllestit i va traçar el recorregut des de Lió fins al passeig Dalmau, prop de la pesquera Santa Rosa. El 17 de setembre del 1944, tres nedadors infantils i quinze de senyors van realitzar per primer cop el recorregut. Sánchez Babot va arribar primer en un temps de 36:46. L'any passat, el guanyador Pol Gil la va fer en 23:19.

Han passat 75 anys de l'inici d'una tradició, el de "la festa de la natació catalana", titular que va idear el periodista esportiu Vicente Esquiroz l'any 1950. Les cròniques de l'època recorden que aquells joves "rebels" van desafiar la moralitat de la postguerra

Les xifres

2.115

metres és la distància nedant de la travessia a l'estany de Banyoles

2.154

nedadors van completar la travessia l'edició del 2016; enguany es vol batre aquest rècord

—es duia els nedadors fins a la sortida amb camions de l'exèrcit del camp d'aviació del pla de Martís per evitar "el desagradable espectáculo del desfile"— i les supersticions locals que parlaven de terribles remolins i xucladors

S'edita un llibre commemoratiu i hi haurà dues exposicions

en unes aigües "dissipadores". Agosarades, també nedadores. La participació femenina va començar el segon any, el 1945, amb dues participants del CN Barcelona—Carme Ponsatí va ser la guanyadora— mentre que la primera banyolina va ser Conxita Masgrau el 1951.

El Club Natació Banyoles (CNB) promou diverses activitats per comeme-

morar el 75è aniversari. Amb la campanya *Fem vessar l'Estany*, es vol batre, el 16 de setembre, el rècord del 2016 amb 2.154 arribats. El president del CNB, Albert Comas, destaca el fet que la travessia ha transcendit, ja que "tots els clubs catalans s'han fet seva" una prova que combina el component esportiu, lúdic i familiar i inaugura la temporada. Comas afegeix que en ser una travessia històrica, hi ha molts esportistes que la volen fer per primer cop. Així, s'ha implicat els entrenadors del club banyolí, que han preparat una sèrie d'entrenaments per "poder assolir el repte". El fet de tenir una via brava a l'estany, que va de les instal·lacions del club a l'Oficina de Turisme, mil metres d'anada i tornada, "hi ajuda".

El llibre commemoratiu *Història visual de la travessia de l'estany*, a càrrec de Joan Anton Abellan en la redacció i Josep Avellana, en la recerca de material, vol ser un "homenatge a tothom que l'ha feta possible" assenyala Abellan. Molt visual, recull les vivències de voluntaris, organització i nedadors. S'ha apostat per un format molt visual donant protagonisme a cada una de les travessies amb una pàgina: s'hi inclouen dades de participació, els guanyadors absoluts masculí i femení i els locals, el cartell de l'any, una fotografia destacada d'aquella

L'edició del 1945. El cartell d'enguany de Paco Daranas i els de 1962 i 1947. A baix, la travessia antiga, la sortida del 1945 i els participants de la primera travessia del 1944 ■ ARXIU CNB

edició i una anècdota. Es presentarà per Sant Martí a un cop s'hagi realitzat la 75a travessia. Abellan explica que la travessia es fa gran en un context en què no hi ha la cultura esportiva ni la quantitat de competicions de caràcter popular d'ara. En aquest sentit, Albert Comas recorda que la travessia no només s'ha mantingut sinó que ha aconseguit continuar sent un imprescindible del calendari.

Patrimoni cultural
El patrimoni cultural, llegat d'aquestes 75 travessies, es podrà veure en les

dues exposicions, que s'han preparat, comissariades per Toni Bramon. La primera recollirà els cartells, trofeus i medalles de totes les edicions en un recorregut històric a través de l'evolució estètica amb el títol *Caràcter* que juga amb la definició tipogràfica però també el missatge de personalitat d'aquest esdeveniment esportiu. La peça estel·lar de la mostra serà l'escut del Club Natació Banyoles restaurat creat per l'escultor banyolí Josep Ponsatí (1947), un dels referents de l'art conceptual i que va centrar la seva expressió

plàstica en la producció d'inflables de grans dimensions. La mostra es podrà veure a la Fundació Lluís Coromina-Espai Eat Art de la plaça Major de Banyoles a partir d'aquest cap de setmana. La segona exposició, que s'inaugurarà a l'octubre al Museu Arqueològic, vol reflectir l'aspecte més popular de la prova donant protagonisme a les fotografies dels participants. Bramon recalca que el fil conductor d'aquesta mostra és "la felicitat" que desprèn un esdeveniment esportiu però sobretot la festa social que és la travessia. ■

L'APUNT

Prohibir o no prohibir?

Joan Trillas

Els anglosaxons ho tenen bastant clar: quan regulen no tendeixen a prohibir. Si un pont està en mal estat, doncs es posa: "Perill. Pont en mal estat." Res de "Prohibit el pas." No es prohibeix davant la impossibilitat pràctica de tenir vigilància real i capacitat per fer-ho efectiu. De fet, el mateix dret anglosaxó (o *common law*) ja es basa més en les sentències que en les lleis.

Ara es vol regular la pràctica de saltar al mar des de les roques. Alguns ja ho han fet. Cal ser conscients que aquesta pràctica està molt associada a la infantesa i l'adolescència. Tots ho hem fet. Segur que no seria sobrer detallar zones. Però la prohibició, que comportaria una sanció, és generar més i més normatives a les moltes prohibicions que ja tenim.

